

וּכְלֵהוּ הוּוּ פְרַעִין וְסִגְדִין קַמִּיה. וְיוֹסֵף דָּחוּ לִיה אַחֵיו, לְבָתֵר כְּלֵהוּ כְרַעוּ וְסִגְדוּ קַמִּיה. הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיְבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ אַפִּים אֲרָצָה.

דְּבַר אַחַר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, מָאִי וְעַתָּה, כְּמוֹ וְאַתָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָא אֲתָמֵר, עַת דְּאִיהוּ דְרָגָא עֲלָאָה, וּמֵאֵן אִיהוּ הֵהוּא עַת. דָּא ה"א, וְאֶקְרִי עַתָּה. וְעַתָּה, דָּא אִיהוּ וַבִּי דִינִיָּה.

יְרוּם רֵאשִׁי, לְאַרְמָא לָהּ בִּיקְרָא וּמְלֻכוּתָא. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי, אֵלִין שְׁאָר מְלָכֵי אֲרַעָא. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ, דָּא יְרוּשָׁלַם. בְּאַהֲלוֹ, דָּא אַהֲל מוֹעֵד. זְבַחֵי תְרוּעָה, לְמִשְׁמַע כָּל עַלְמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמֵרָה, מֵהֵהוּא סְטֵרָא דְתְרוּעָה הִיא. דְּהָא מִתְפָּזֵן, מֵהֵהוּא סְטֵרָא דְתְרוּעָה, הִיא אֲתִיָּא שְׁיָרָה וְתוֹשְׁבַחְתָּא.

דְּבַר אַחַר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, דָּא כְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי, דָּא עֲשׂוּ וְכָל אַפְרָכִין דִּילִיָּה. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל. זְבַחֵי תְרוּעָה, דְכְתִיב, (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, בְּגִין לְאַעֲבֵרָא דִינָא מַעֲלָמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמֵרָה, לְאוּדָאָה וּלְשַׁבְּחָא לְקוּדְשָׁא בְרִין הוּא, בְּלֵא פְסִיקוּ לְעוֹלָם.

דְּבַר אַחַר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, בְּכֻלָּא, יֵצֵר טוֹב עַל יֵצֵר רָע. דְכְתִיב, עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי, דָּא יֵצֵר הָרַע, דְּאִיהוּ סַחְרַנְיָה דְּבַר נֶשׁ, וְאִיהוּ שְׁנֵאִיָּה בְּכֻלָּא. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ זְבַחֵי תְרוּעָה, דָּא אוֹרִיָּתָא, דְּאֲתִיָּהִיבַת מִסְטֵרָא דְאַשָׁא, כְּדְכְתִיב (דברים לג) מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ. דְּהָא בְּגִין אוֹרִיָּתָא, יְרוּם רִישִׁיָּה דְּבַר נֶשׁ, וְאַתְּבְרוּ כָּל שְׁנֵאוֹי קְדָמוֹי. כְּדְכְתִיב, (תהלים יח) תְּכַרִּיעַ קָמִי תַחְתִּי.

כְּרוּף הוּא הָרִים אוֹתוֹ עַל כָּל מְלֻכוֹתוֹ, וְכָלֵם הָיוּ כּוֹרְעִים וְסוּגְדִים לְפָנָיו. וְאַתְּ יוֹסֵף דָּחוּ אַחֵיו, אַחַר כֶּף כָּלֵם כְּרַעוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְפָנָיו, זֵהוּ שְׁכַתוּב וַיְבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ אַפִּים אֲרָצָה.

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - מַה זֵּה וְעַתָּה? כְּמוֹ וְאַתָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הִנֵּה נִתְבָּאָר, עַת שְׁהִיא הַדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה. וּמִי הִיא אוֹתָהּ הָעַת? זוֹ ה"א, וְנִקְרָאת עַתָּה. וְעַתָּה - זֵה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. יְרוּם רֵאשִׁי - לְהָרִים אוֹתָהּ בְּכַבוֹד וּמְלֻכוֹת. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי - אֵלוֹ שְׁאָר מְלָכֵי הָאָרֶץ. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ - זוֹ יְרוּשָׁלַם. בְּאַהֲלוֹ - זֵה אַהֲל מוֹעֵד. זְבַחֵי תְרוּעָה - שְׁיִשְׁמַע כָּל הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאַזְמֵרָה - מֵאוֹתוֹ צַד שְׁהִיא הַתְרוּעָה. שְׁהָרִי מִשָּׁם, מֵהַצַּד שֶׁל הַתְרוּעָה, בְּאֵה הַשְׁיָרָה וְהַתְשַׁבְּחַת.

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - זוֹ כְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי - זֵה עֲשׂוּ וְכָל הַשְׂרִים שְׁלוֹ. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ - אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל. זְבַחֵי תְרוּעָה - שְׁכַתוּב (שם נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, כְּדִי לְהַעֲבִיר אֶת הַדִּין מִן הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאַזְמֵרָה - לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְלֵא הַפְּסֵק לְעוֹלָם.

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - בְּכֻלָּא, יֵצֵר טוֹב עַל יֵצֵר רָע, שְׁכַתוּב עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוּתִי, זֵה הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁהוּא סְבִיב הָאָדָם, וְהוּא שׁוֹנֵא אוֹתוֹ בְּכֻלָּא. וְאַזְבָּחָהּ בְּאַהֲלוֹ זְבַחֵי תְרוּעָה - זוֹ הַתּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִצַּד הָאֵשׁ, כְּכַתוּב (דברים לב) מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ. שְׁהָרִי בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה יְרוּם רֵאשׁוֹ [ש] הָאָדָם וְנִשְׁבָּרִים כָּל שׁוֹנְאָיו לְפָנָיו, כְּכַתוּב (תהלים יח) תְּכַרִּיעַ קָמִי תַחְתִּי.

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי -
לְהַפְלִיל עִם הָאֲבוֹת, שְׁהָרִי דְּוֹד
הַמְלִיךְ יֵשׁ לוֹ לְהַדְּבִיק עִם הָאֲבוֹת,
וְאֵז יִתְרוּמָם וְיַעֲלֶה לְמַעְלָה,
וְהוּא בְּקִשְׁר אֶחָד עִמָּם. עַל אִיבֵי
סְבִיבוֹתֵי - אֵלוֹ הֵם שְׁבַצְד
הַשְּׂמַאל, כֻּלָּם בְּעֲלֵי הַדִּינִים
שְׁמַתְכוּנִים לְחַבֵּל, וְאֵז הַשְּׂמֵשׁ
מִתְחַבֵּר לְלִבְנָה, וְהַכֵּל הוּא אֶחָד.

בֵּא רָאָה, כְּתוּב וְיוֹסֵף הוּא
הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ. זֶה הַשְּׂמֵשׁ
שְׁשׁוּלֵט בְּלִבְנָה וּמְאִיר לָהּ וְזֶן
אוֹתָהּ. הוּא הַמְשַׁבֵּיר לְכָל עִם
הָאָרֶץ, שְׁהָרִי אוֹתוֹ נְהַר שְׁשׁוּפֵעַ
וְיוֹצֵא, מִמֶּנּוּ כֻלָּם נְזוּנִים וּמִשָּׁם
פּוֹרְחֹת הַנְּשֻׁמּוֹת לְכָל, וּמִשׁוּם
כֶּף כֻּלָּם מְשַׁתְּחוּיִם אֶל אוֹתוֹ
הַמְּקוֹם, שְׁהָרִי אֵין לָךְ דְּבַר
בְּעוֹלָם שְׁלֵא תְלוּי בְּמִזְל,
וּבְאֶרְוֵהוּ.

וְיִכָּר יוֹסֵף אֶת אֶחָיו וְהֵם לֹא
הִכְרִהוּ. רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַח וְאָמַר,
(תהלים מט) לָמָּה אֵירַע בִּימֵי רַע עוֹן
עֲקָבִי יִסּוּבְנִי. בֵּא רָאָה, שְׁלֵשָׁה
הֵם שְׁפּוֹחֲדִים וְלֹא יוֹדְעִים מִמָּה
הֵם פּוֹחֲדִים, וּבְאֶרְוֵהוּ. אֲבָל מִי
שְׁפּוֹחֵד וְלֹא יוֹדֵעַ מִמָּה הוּא
פּוֹחֵד - מִשׁוּם אוֹתָם הַחֲטָאִים
שְׁלֵא יוֹדֵעַ שְׁהֵם חֲטָאִים, וְלֹא
מִשְׁגִּיחַ בָּהֶם, וְהוּא פּוֹחֵד מִימֵי
רַע.

מִי הֵם יְמֵי רַע? אֵלוֹ הֵם הַיָּמִים
שְׁהֵם מְזַדְּמָנִים בְּאוֹתוֹ רַע, וּמִי
הֵם? זֶה [הוא] יִצְרַר הַרַע, שְׁהוּא
נִקְרָא רַע, וְיֵשׁ לוֹ יָמִים יְדוּעִים
שְׁנִתְנַת לוֹ רְשׁוֹת בְּעוֹלָם לְהַסְטִין
לְכָל אוֹתָם שְׁמִטְמָאִים אֶת
דְּרֻכֵיהֶם. שְׁמִי שְׁבָא לְהַטְמֵא -
מִטְמָאִים אוֹתוֹ, וְאֵלֶּה הֵם
שְׁנִקְרָאִים יְמֵי רַע, וְאֵלוֹ מְמַנִּים
עַל אוֹתָם חֲטָאִים שְׁדָשִׁים אוֹתָם
בְּנֵי אָדָם בְּעַקְבֵיהֶם.

בֵּא רָאָה, כֻּלָּ אוֹתָם שְׁמִטְמָאִים
אֶת דְּרֻכֵיהֶם, כְּמָה קְבוּצוֹת שֶׁל

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, לְאֶתְכַלְלָא
בְּאַבְהֵן, דְּהָא דְּוֹד מְלַכָּא, אֵית לִיה
לְאֶתְדַבְּקָא בְּאַבְהֵן, וּכְדִין יִתְרוּמָם וְסָלִיק
לְעֵילָא, וְאִיהוּ בְּחַד קְשׁוּרָא בְּהוּ. עַל אוֹיְבֵי
סְבִיבוֹתֵי, אֵלִין אֵינוּן דְּבַסְטֵר שְׁמַא לָא, כְּלָהוּ
מְאִרֵי דִינִין, דְּמִתְכוּנִין לְחַבְלָא. וּכְדִין שְׁמִשָּׂא
אֶתְחַבֵּר בְּסִיחְרָא, וְהוּי כֻלָּא חַד.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב, וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל
הָאָרֶץ, דָּא שְׁמִשָּׂא דְשְׁלִיט בְּסִיחְרָא,
וְנִהִיר לָהּ וְזֶן לָהּ. הוּא הַמְשַׁבֵּיר לְכָל עִם
הָאָרֶץ, דְּהָא הֵהוּא נְהַר דְּנִגִיד וְנִפִיק, מְנִיָּה
אֶתְזַנּוּ כְּלָהוּ, וּמִתְמַן פְּרַחִין נְשַׁמְתִּין לְכֻלָּא.
וּבְגִין דָּא, כְּלָהוּ סְגִדִין לְגַבִּיָּה דְּהֵהוּא אֶתְר,
דְּהָא לִית לָךְ מְלָה בְּעַלְמָא, דְּלֹא תְלִי בְּמִזְלָא
וְאוּקְמוּהָ:

וְיִכָּר יוֹסֵף אֶת אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכְרִיהוּ. רַבִּי
אֶלְעָזָר פִּתַח וְאָמַר, (תהלים מט) לָמָּה אֵירָא
בִּימֵי רַע עוֹן עֲקָבִי יִסּוּבְנִי. תָּא חֲזִי, תִּלַּת אֵינוּן
דְּדַחֲלִין וְלֹא יְדַעִין מִמָּה דְּחִלִין, וְאוּקְמוּהָ.
אֲבָל אֵית מָאן דְּדַחֲלִיל, וְלֹא יְדַע מִמָּה אִיהוּ
דְּחִיל, בְּגִין אֵינוּן חֲטָאִי. דְּלֹא יְדַע דְּאֵינוּן
חֲטָאִין, וְלֹא אֲשַׁגַּח בְּהוּ, וְאִיהוּ דְּחִיל מִימֵי
רַע.

מָאן אֵינוּן יְמֵי רַע, אֵלִין אֵינוּן יוֹמִין דְּאֵינוּן
אֶזְדְּמָנִן בְּהֵוּא (דף קצב ע"ב) רַע. וּמָאן
אֵינוּן, (ד"א איהו) דָּא יִצְרַר הַרַע, דְּאִיהוּ אֶקְרִי רַע.
וְאֵית לִיה יוֹמִין יְדִיעוּן, דְּאֶתְיָהִיב לִיה רְשׁוּ
בְּעַלְמָא, לְאֶסְטָאָה לְכָל אֵינוּן דְּמִסְאָבִי
אֶרְחִייהוּ. דְּמָאן דְּאֶתִי לְאֶסְתָּאָבִא, מִסְאָבִי
לִיה. וְאֵלִין אֵינוּן אֶקְרוּן יְמֵי רַע, וְאֵלִין מְמַנִּין
עַל אֵינוּן חוּבִין דְּדָשִׁין בְּהוּ בְּנֵי נְשָׂא
בְּעַקְבֵיהוּ.

תָּא חֲזִי, כֻּלָּ אֵינוּן דְּמִסְאָבִי אֶרְחִייהוּ, כְּמָה